COĞRAFYA Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU YEREL SAAT, ULUSLARARASI SAAT VE ULUSAL SAAT

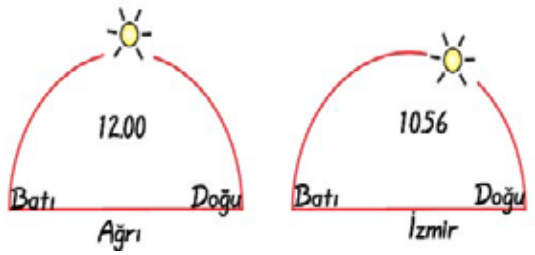

YEREL SAAT, ULUSLARARASI SAAT VE ULUSAL SAAT

Dünya üzerindeki bir noktanın Güneş'in tam karşısında olduğu andan tekrar aynı noktanın Güneş'in tam karşısına gelmesine kadar geçen süre 24 saattir. Bu zaman dilimine bir gün denir.

Zaman kavramı üç başlık hâlinde incelenir. Bunlar; yerel saat, uluslararası saat ve ulusal saattir.

Yerel Saat: Güneş'in ufuk düzlemindeki konumuna göre belirlenen zaman kavramıdır. Örneğin Ağrı'da güneş tam tepe noktasında iken yerel saat 12.00'yi gösterir. Ancak aynı anda İzmir'de Güneş henüz tepe noktasına gelmediğinden yerel saat 12.00'den önceki bir zamanı gösterir.

İnsanların Güneş'in ufuk düzlemindeki konumuna göre yapmış olduğu tüm faaliyetlerde yerel saat kullanılır. Örneğin namaz vakitleri, iftar ve sahur vakitleri yerel saatlere göre belirlenir.

Yerel saat sorularının çözümünde kullanılacak bilgiler:

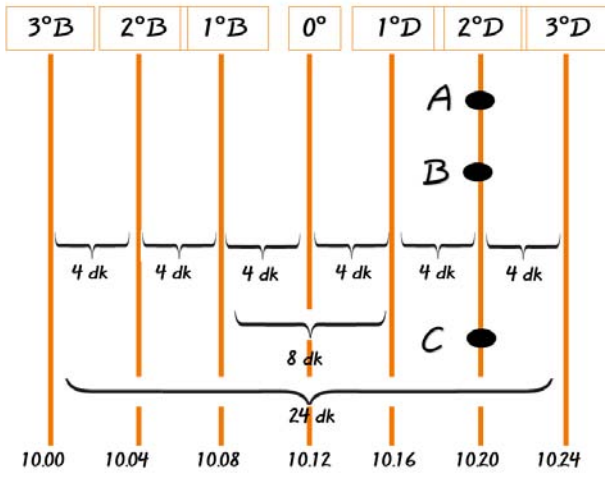
➤ Dünya batıdan doğuya doğru döndüğünden:

• Daha doğuda olan yerlerde güneş daha önce doğar ve daha önce batar;

• Daha doğuda olan yerlerde yerel saat daha ileri olur.

➤ Dünya kendi ekseni etrafındaki dönüşünü 24 saatte (1440 dakika) tamamladığı için bir gün içinde 360 meridyen Güneş'in karşısından geçer. Bundan dolayı bir meridyen Güneş'in karşısından geçtikten 4 dakika sonra diğer meridyen Güneş'in karşısından geçer. (1440/360= 4 dakika)

• Bu nedenle meridyenler arasında 4 dakikalık zaman farkı oluşur.

➤ Aynı boylam üzerindeki tüm noktalarda yerel saat aynıdır.

Meridyenler arasındaki farkı bulurken:

➤ Her iki yer aynı yarım kürede ise (her ikisi doğu yarım kürede veya her ikisi batı yarım kürede olursa) çıkarma işlemi yapılır.

Belirtilen yerler farklı yarımkürelerde iseler (biri doğu yarım kürede diğeri batı yarım kürede) toplama işlemi yapılır.

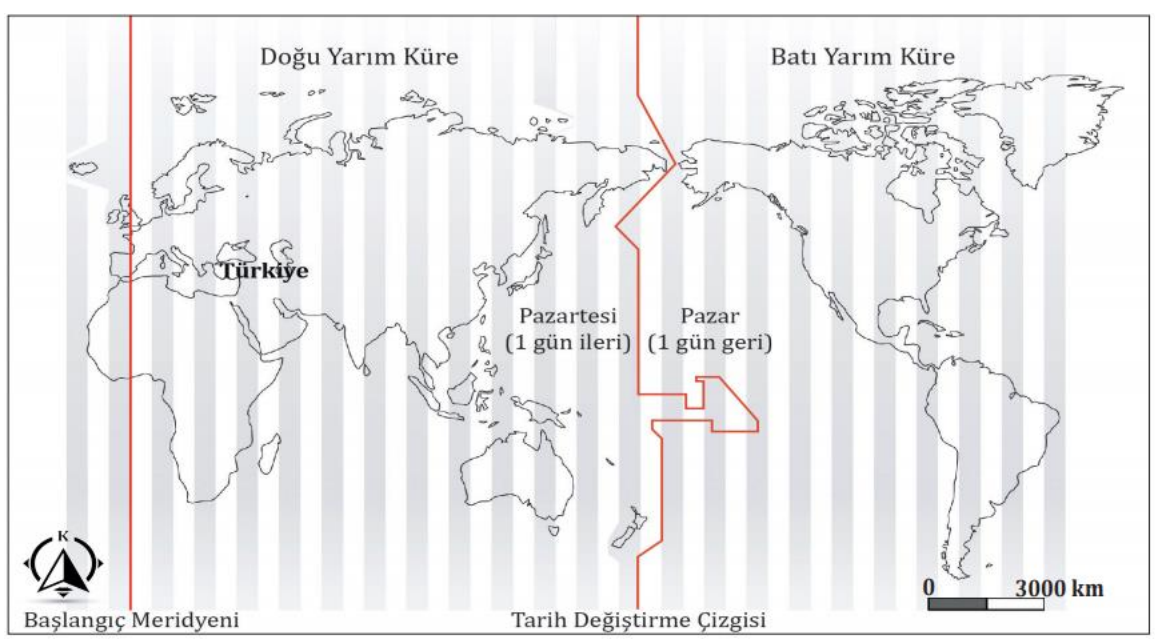
Uluslararası Saat: Dünya üzerindeki her boylamın bir yerel saati vardır. Yerel saatin günlük yaşamda kullanılması, ülkeler arasında ve ülke içinde zaman birlikteliğinin sağlanmasını zorlaştırır. İşte bu zorluğu ortadan kaldırılmak amacıyla uluslararası ortak saat uygulamasının oluşturulmasına karar verilmiş ve bunun için de uluslararası saat dilimleri geliştirilmiştir. Buna göre, Dünya 15°lik (1 saat) boylam farkından oluşan 24 tane saat dilimine ayrılmıştır. Doğudaki saat dilimleri +1, +2, ... şeklinde numaralandırılırken batıdaki saat dilimleri -1, -2, ... şeklinde numaralandırılır. Böylece ülkeler, saat dilimlerini kullanarak hem kendi sınırları içerisinde hem de diğer ülkeler ile zaman birlikteliğini sağlamıştır

Ulusal (Ortak) Saat:

Ülkeler, kendi sınırları içinden geçen saat dilimlerinin ulusal saat ayar boylamının yerel saatini ortak saat kabul eder ve kullanır. Ülkeler, doğu ve batı yönündeki genişliğine göre aynı anda birden fazla ortak saat kullanabilir. Örneğin Kanada, Rusya gibi doğu ve batı yönünde geniş olan ülkeler aynı anda birden fazla ortak saat kullanır. Türkiye gibi doğu ve batı yönünde dar olan ülkeler ise aynı anda tek bir ortak saat kullanır.

Tarih Değiştirme Çizgisi: Tarih değiştirme çizgisi, başlangıç meridyeninin (Greenwich) anti meridyeni olan 180 derece meridyenidir.

Harita: *Tarih değiştirme çizgisi*

SORULAR

SORU 1:

60° doğu boylamındaki bir kentte yerel saat 8.40 iken, 15° doğu boylamında bulunan başka bir kentte yerel saat kaç olur?

A) 03:40 B) 05:40
C) 11:40 D) 12:40
E) 13:40

(Cevap B)

SORU 2:

Aşağıda verilen ülkelerin hangisinde Güneş daha erken batar?

A) Hindistan
B) İtalya
C) Almanya
D) Japonya
E) Mısır

(Cevap D)

SORU 3:

Ekvator üzerinde yer alan A ve B kentleri arasında 2775 km kuş uçuşu uzaklık bulunmaktadır. 15° Batı meridyeni üzerindeki A kentinde yerel saat 15.00'i gösterirken daha doğuda yer alan B kentinin bulunduğu meridyen ve yerel saati aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) 10° Batı meridyeni ve yerel saat 16.40
B) 40° Batı meridyeni ve yerel saat 13.20
C) 40° Doğu meridyeni ve yerel saat 16.40
D) 10° Doğu meridyeni ve yerel saat 16.40
E) 25° Batı meridyeni ve yerel saat 13.20

(Cevap D)